

РЕШЕНИЕ

№ 338

София, 11 юни 2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, първо наказателно отделение, в съдебно заседание на осми декември две хиляди двадесет и трета година, в състав :

ПРЕДСЕДАТЕЛ: РУЖЕНА КЕРАНОВА
ЧЛЕНОВЕ: ХРИСТИНА МИХОВА
СВЕТЛА БУКОВА

при секретар: Марияна Петрова
и в присъствието на прокурора Росица Славова
изслуша докладваното от съдия Ружена Керанова
н. дело № 1019/2023 година

Производството е образувано по протест на прокурор при Апелативна прокуратура – София, жалба на частния обвинител и граждански ищец Г. В. Ф. и жалба на подсъдимия Б. Б. С.- Р. срещу въззивна присъда № 21/10.07.2022 г., постановена по ВНОХД № 936/2022 г. от Апелативен съд – София.

С касационния протест е оспорено оправдаването на подсъдимия по обвинението, че хулиганството е престъпно по ал. 2 на чл. 325 от НК (отличавало се с изключителна дързост), като са заявени всички основания по чл. 348, ал.1 от НПК. Изтъкват се аргументи, че апелативният съд е утвърдил изводите на първата инстанция при необективна интерпретация на доказателствата и изводимите от тях факти, в резултат на което е допуснато нарушение на материалния закон. Справедливостта на наложеното наказание е оспорено с твърдения за необосновано отхвърляне на обвинението по 325, ал.2 от НК и завишената обществена опасност на деянието, произтичаща от комплексните мотиви – хулигански и хомофобски. Отправеното искане е за отмяна на въззивния съдебен акт и ново разглеждане на делото от втората инстанция.

В жалбата на частния обвинител и граждански ищец Г. Ф. и допълнението към нея също се поддържат аргументи, че въззивният съд не е обсъдил и не е дал отговор на изтъквани пред него доводи за конкретно установени обстоятелства, определящи извършеното от подсъдимия деяние като изключително дръзко по смисъла на чл. 325, ал. 2 от НК. Справедливостта на наложеното наказание за престъплението по чл. 131, ал.1, т. 12 от НК се оспорва с доводи, че съдът в нарушение на чл. 54 от НК е приложил алтернативно предвиденото в закона по-леко наказание – пробация, което е несъответно на обществената опасност както на деянието, мотивирано и от хомофобски подбуди, така и на личността на дееца. Присъденото на Ф. обезщетение за неимуществени вреди, претърпени в резултат на престъплението по чл. 131, ал.1, т. 12 от НК, е счетено за занижено по размер. С тези аргументи се настоява за отмяна на атакувания съдебен акт и връщане на делото за ново разглеждане от апелативния съд.

В жалбата на подсъдимия Б.С. и допълнението към нея се изтъкват доводи, че при повдигнато обвинение за извършено в съучастие престъпление по чл. 325 от НК

прокурорът незаконосъобразно е разделил делото в досъдебната фаза на процеса. Излагат се твърдения за допуснато нарушение на чл. 18 от НПК и на презумпцията за невинност. Процесуалната дейност на втората инстанция е оспорена с доводи за необсъждане на част от доказателствените материали, на противоречията, съдържащи се в гласните доказателствени средства, и отсъствие на отговор по отправените въззивни възражения. Отправени са алтернативни искания : за отмяна на въззивната присъда и оправдаване на подсъдимия С. по повдигнатите му обвинения или за връщане на делото на прокурора за обединяването му с посочената в жалбата прокурорска преписка.

Представителят на Върховната касационна прокуратура поддържа протеста по наведените доводи и искания.

Частният обвинител Г.Ф. и повереникът ѝ поддържат подадената жалба и отправените с нея искания.

В съдебното заседание подсъдимият Б. Б. С. – Р., не се явява, редовно призован. Участващият в съдебното заседание негов защитник поддържа жалбата и оспорва касационния протест и жалбата на частното обвинение.

Върховният касационен съд, първо наказателно отделение, като обсъди доводите на страните и извърши проверка в пределите по чл. 347, ал.1 от НПК, установи следното :

Софийският градски съд с присъда № 87/24.06.2022 г, постановена по НОХД № 102/2022 г., признал подсъдимия Б. Б. С. – Р. за виновен в това, че на 30.10.2021 г., около 17,30 ч., в гр. София в съучастие като съизвършител с други неустановени лица е извършил непристойни действия, грубо нарушаващи общественя ред и изразяващи явно неуважение към обществото, поради което и на основание чл. 325, ал.1 във вр. с чл. 20, ал.2 от НК и във вр. с чл. 78а, ал. 1 от НК го освободил от наказателна отговорност, като му наложил административно наказание глоба в размер на 3 000 лева. На основание чл. 304 от НПК подсъдимият С. е бил оправдан по обвинението за извършване на деянието с изключителна дързост по чл. 325, ал.2 от НК и за част от конкретни действия (счупване на врата на печка и напръскване на стените със спрей).

Със същата присъда подсъдимият Б. С. е признат за невинен и оправдан по повдигнатото му обвинение по чл. 131, ал.1, т. 12 във вр. с чл. 130, ал.2 от НК за причинена на Г. Ф. лека телесна повреда по хулигански подбуди и отхвърлил предявения от нея граждански иск.

Постановената присъда е била предмет на въззивен контрол, осъществен по протест на прокурора, по жалба на частния обвинител и граждански ищец Ф. и по жалба на подсъдимия С..

С оспорената сега нова присъда първоинстанционният съдебен акт е бил отменен в частта, с която подсъдимият Б. С. е бил оправдан по обвинението по чл. 131, ал. 1 т. 12 от НК и вместо това апелативният съд го признал за виновен, че на 30.10.2021 г. около 17,30 ч. в гр. София е причинил на Г. Ф. лека телесна повреда, като деянието е извършено по хулигански подбуди, поради което и на основание чл. 131, ал.1, т. 12 във вр. с чл. 130, ал.2 от НК и чл. 54 от НК го осъдил на пробация, включваща пробационните мерки по чл. 42а, ал.2, т. 1 и т. 2 от НК за срок от шест месеца.

Апелативният съд изменил първоинстанционната присъда в частта, с която подсъдимият С. е освободен от наказателна отговорност за извършеното престъпление по чл. 325, ал.1 във вр. с чл. 20, ал. 2 от НК, като на основание чл. 54 от НК му наложил наказание пробация, включваща пробационните мерки по чл. 42а, ал.2, т. 1 и т. 2 от НК за срок от шест месеца и обществено порицание.

На основание чл. 23, ал.1 и ал. 2 от НК е определено едно общо наказание - пробация, включваща пробационните мерки по чл. 42а, ал.2, т. 1 и т. 2 от НК за срок от шест месеца и е присъединено наказанието обществено порицание.

Подсъдимият Б.С. на основание чл. 45 от ЗЗД е осъден да заплати на гражданския ищец Г. Ф. сумата от 2 000 лева – обезщетение за причинените ѝ от престъплението по чл. 131, ал.1, т. 12 от НК неимуществени вреди и държавна такса в размер на 80 лева.

Апелативният съд се е произнесъл като въззивна инстанция с нова присъда, защото е пререшил въпроса за вината и отговорността на подсъдимия по отношение на престъплението по чл. 131 от НК. В частта по произнасянето на съда за осъждането на подсъдимия по чл. 325 от НК постановеният акт има характер на решение. При тази особеност на проверявания съдебен акт процесуалните изисквания за неговото съдържание следва да се преценяват съобразно нормите на чл. 339, ал. 2 от НПК и на чл. 339, ал. 3 във вр. с чл. 305 от НПК, приложими към съответната част, обективизираща упражняване на конкретното правомощие по чл. 334 от НПК.

Отправените със сезиращите настоящата инстанция процесуални документи за ревизия на въззивната присъда са основателни, макар някои от изложените в тях доводи да не намират опора в процесуалния закон.

I. По възраженията на касаторите, свързани с престъплението по чл. 325 от НК. В тази част атакуваният съдебен акт има характер на въззивно решение, което по своето съдържание следва да отговаря, освен друго, и на правилата за изготвяне на такава, визирани в чл. 339, ал. 2 от НПК.

В жалбата на подсъдимия С. оплакването за съществени нарушения на процесуалните правила се обосновава най-напред с аргументи за неправилно разделяне на делото с постановление на прокурора в досъдебното производство при повдигнато обвинение за извършено в съучастие деяние по чл. 325 от НК. Принципно, когато става дума за престъпление, извършено в съучастие, процесът за всички съучастници следва да е общ (единен), но процесуалният закон допуска изключения, за онези от тях, които са „неустановени“ и „неиздирени“ (арг. от чл. 216, ал.1 от НПК). Разделянето (отделянето) на материалите срещу неустановените/неиздирените лица е правомощие на прокурора по силата на цитираната процесуална разпоредба и не подлежи на съдебен контрол. Процесуалната дейност на предходните инстанции е останала ограничена в рамките на обвинителния акт за реализирана от подсъдимия дейност в условията на съучастие под формата на съизвършителство с неустановени лица. Изводимо от първо посоченото възражение е и бланкетно заявеното оплакване, че с приобщаването на доказателства, събрани по другото производство, е нарушен принципът, визиран в чл. 18 от НПК. В жалбата не е разяснено какво точно има предвид защитата, по искането на която са набавени данни за процесуалното развитие на досъдебното производство, образувано по отделените материали. Вярно е, че във въззивната процедура са приобщени заверени копия от досъдебно производство №71/2023 г. на СО-СГП, пр. пр. 247/2023 г. В опит да разтълкува смисъла на изложеното в жалбата в контекста на заявеното нарушение на чл. 18 от НПК и на правата на подсъдимия настоящият касационен състав намира за съществен въпроса какви данни от това производство са били ползвани от съда. Информацията, почерпена от приобщените материали по посоченото досъдебно производство, се свежда единствено до констатацията, че по същото не е имало повдигнати обвинения срещу конкретни лица. Доказателства/средства за тяхното установяване, събрани по коментираното разследване, не са били използвани в процесуалната дейност на съда по настоящето дело. Втората инстанция служебно е

преценила, че следва да разпита лицата А. С., М. П., Е. В. и И. Ю., депозирали показания и в рамките на отделеното по реда на чл. 216, ал.1 от НПК дело. Допускайки тези гласни доказателствени средства, съдът не е нарушил принципа, визиран в чл. 18 от НПК, защото лично и непосредствено е събрал доказателства чрез тях. Маркираното възражение за нарушаване презумпцията за невинност се аргументира с довод, че държавното обвинение е приемало подсъдимия като осъждан, без да отчита настъпилата реабилитация, по силата на която той има статут на неосъждано лице. Лансираната по този начин теза е неубедителна. В обвинителния акт, поставил началото на съдебната фаза на процеса, съобразно указаното в чл. 246, ал. 2 от НПК за посочване на обстоятелствата, които отегчават или смекчават отговорността, изрично е заявено чистото съдебно минало на подсъдимия. В този смисъл с обвинителния документ от реабилитираното осъждане не са се претендирали отрицателни заключения с наказателноправен характер. По-същественото е, че нито осъждането на подсъдимия, за което е настъпила реабилитация, нито данните за висящи досъдебни производства, посочени от прокурора в обвинителния акт, са били съобразявани от предходните съдебни инстанции в дейността им по индивидуализация на наказанието.

По тези съображения претенцията за допуснати нарушения на принципа на непосредственост и на презумпцията за невинност, декларативно формулирани в жалбата и без особени разяснения за конкретното им проявление в процесуалната дейност на въззивната инстанция, са неоснователни.

Не така стоят нещата относно оплакването на касатора за необсъдени конкретни доказателствени източници и отсъствие на отговор на защитните възражения срещу обосноваването на първоинстанционната присъда в тази ѝ част.

В атакувания съдебен акт относно обвинението за хулиганство се забелязва словна пестеливост в изложението. Действително касационната инстанция е имала повод да отбележи в свои решения, че когато въззивният съд не е достигнал до различни фактически изводи въз основа на доказателствата по делото, той не е длъжен да обсъжда подробно всичко онова, което е задължително за мотивите на първоинстанционната присъда. В разглеждания случай апелативният съд е заявил (виж, стр. 18 от съдебния акт), че се солидаризира с извършения от първата инстанция анализ на доказателствените източници, съдържащи данни за извършените от подсъдимия хулигански действия. Обявил е, че поради изчерпателност на мотивите към проверяваната присъда в тази им част не намира за необходимо да ги повтаря, като същите следвало да се считат част от въззивното решение в отговор на възраженията на защитата за необосноваост. Спорно е дали препращането, при това изцяло, към мотивировката на първоинстанционната присъда отговаря на правилата по чл. 339, ал.2 от НПК, доколкото част от доводите по въззивната жалба на подсъдимия са касаели именно преценката на доказателствените материали, направена от основния съд. Посоченият проблем можеше да остане само като констатация, ако в проведената въззивна процедура не бях събирани и допълнителни доказателства. Вече се посочи, че по собствена инициатива, която законът допуска, апелативният съд е счел за необходимо да разпита лицата В., С., П. и Ю., за които е приел, че има данни да са придружавали подсъдимия на инкриминираната дата и място. В съдебния акт (стр. 11) е посочено, че са очертани две взаимно противоречащи си групи от гласни доказателствени източници – едната, в която са поставени показанията на В. и С. и втората – показанията на присъстващите свидетели на срещата във фондацията – Ф., В., Д., Р., Й., С. и Х.. След това обособяване на информационните гласни доказателствени източници, което принципно е вярно, са

изложени кратки съображения, че основният съд внимателно е обсъдил показанията на последно посочените свидетели, ситуирани във втората група. Същевременно, не се открива анализ и оценка на съобщената от свидетелите В. и С. доказателствена информация. Доколкото иде реч за новосъбрани пред въззивния съд гласни доказателствени средства, те не са били предмет на обсъждане от първата инстанция. Ето защо общото препращане към извършения от основния съд доказателствен анализ не запълва изискуемия се въззивен преглед на попълнената с показанията на цитираните свидетели доказателствената съвкупност. В нарушение на процесуалното задължение за всеостранност и обективност на съдебното изследване въззивният съд не е счел за необходимо да подложи на коментар показанията на тези свидетели, съдържащи различна версия на инкриминирания инцидент. Съвсем отделен е въпросът, че ако бе предприел дължимите действия по проверка и оценка на посочените гласни доказателствени средства, съдът можеше и да не им отдаде доверие, аргументирайки в съдебните мотиви тезата си защо те не представляват обективен и надежден източник на доказателствени факти. Отсъствието на решаващи съдебни мотиви по част от събраните доказателствени материали лишава от възможност да се проследи пътя, по който е формирано вътрешното убеждение на решаващия съдебен състав относно достоверността/недостоверността на същите.

С оглед на казаното доводите на защитата за непълен доказателствен анализ и липса на отговор по поддържаните пред апелативния съд възражения не се явяват напълно безпочвени.

Идентични пороци като разгледаните се констатираат и във връзка с поддържаните възражения в протеста за допуснати нарушения на процесуалните изисквания при постановяване на въззивния съдебен акт. Съдържанието на депозирания протест разкрива претенцията на държавното обвинение за отсъствие на аналитична и обективна оценка на установената фактология, довело до неправилно утвърждаване на изводите на първата инстанция, с които е отхвърлена съставомерност на деянието по чл. 325, ал. 2 от НК. Така според касатора въззивният съд е пренебрегнал специфичните обстоятелства, характеризиращи инкриминираното деяние като изключително дръзко, за които се е претендирало с въззивния протест. Възражения в тази насока са представени и в жалбата на частното обвинение, с поставен акцент за липса на отговор в съдебния акт на отправените доводи за съставомерност на престъпната проява по чл. 325, ал.2 от НК, за която жалба касационната инстанция ще вземе отношение по – долу в изложението.

Обсъжданото оплакване на прокурора не е лишено от основание. Атакуваният съдебен акт в посочената му част не отговаря на правилата, заложили в разпоредбите на чл. 314 и чл. 339, ал.2 от НПК. Апелативният съд не е дал разрешение на повдигнатите с въззивния протест доводи за разграничението между проявите форми на деянието по основния състав на чл. 325, ал. 1 от НК и квалифицирания по ал. 2 на 325 от НК -хулиганството да се отличава с изключителна дързост. Този съществен за правилното решаване на делото въпрос на практика е останал без отговор, тъй като въззивната инстанция се е ограничила да сподели изложената мотивация на основния съд. Прегледът на проверявания съдебен акт показва, че на страница 21 от него изложението стартира с отразяване разбирането на съдебната практика кога деянието се характеризира с „изключителен цинизъм“ и кога е налице „изключителна дързост“, почерпени от цитираното ППВС № 2/1974 г. Това изложение е последвано от декларативно поднесено утвърждаване на разсъжденията на основния съд, който е отчел средствата, използвани от подсъдимия и неговите съмишленици за постигане целта на нападението, и че съобразно обстоятелствата, при които е

извършено деянието, правилно е заключил, че в конкретния случай не се разкрива изключителна дързост. Такъв подход съставлява нарушение на посочените по-горе процесуални норми, които са задължавали апелативния съд да изпише решаващи съображения по всеки релевантен за процесното производство въпрос. Дори когато изцяло се солидаризира с фактическата и/или правната аргументация на първоинстанционния съд (както е отбелязано на стр. 26 от мотивите), въззивната инстанция не е освободена от задължение да обоснове собствените си съображения по отношение на правилността на проверявания съдебен акт и дължи на страните отговори по наведени от тях конкретни доводи. В разглеждания казус споделените от решаващия второинстанционен състав съображения на основния съд са изисквали далеч по-критичен поглед и оценка от тези, проявени при утвърждаване правилността на първоинстанционната присъда. В мотивите й „изключителната дързост“ е отречена и с аргументи, които не е следвало да се приемат безрезервно. Илюстрация за това е отразеното становище, че разглежданото деяние не се отличава с изключителна дързост, защото „не е извършено с общоопасни средства, като напр. с палеж, използване на взривни вещества и др., които поначало са от естество да поставят в опасност живота и здравето на присъстващите“. Така представените разсъждения стесняват значително обхвата на приложимост на квалифицирания състав на хулиганството. От друга страна, възприетите от апелативния съд съображения, поради които той не е разпознал белезите на изключителна дързост на деянието, са твърде ограничени. В тази връзка съдът е акцентирал върху ниската стойност на повреденото/унищожено имущество, без да разсъждава какво отношение има това обстоятелство към изясняване на характеристиката на деянието в контекста на повдигнатото обвинение и е отличил с особена тежест факта, че общото времетраене на осъщественото деяние (нападение, както е посочено), е много кратко.

Изводът, че не е налице квалифицираният състав на хулиганството по чл. 325, ал.2 от НК, е възможен, но той би следвало логически да произтича от внимателния анализ на всички установени по делото факти. Използвайки темпоралната характеристика на деянието като съществен критерий, отличаващ основния от квалифицирания състав на хулиганството, апелативният съд е пропуснал да заяви суверенното си становище по повдигнатите с въззивния протест, а и с жалбата на частното обвинение, претенции, насочващи към : проследяване на целия ход на извършените хулигански действия, изразили се в поразяване на почти всички материални активи на фондацията, преди да бъдат преустановени; броя на извършителите, позволяващ засягането на имуществото да се постигне и за кратко време; употребеното от подсъдимия хладно оръжие за повреждане на конкретна вещ и прочие. В атакувания съдебен акт не присъства пълен правен преглед на първоинстанционната присъда в тази насока, очертан от дължимите предели на проверката съгласно разпоредбата на чл. 314 от НПК, което води до пореден извод за неприсъствие на дължими мотиви и несъобразяване с изискванията на чл. 339, ал.2 от НПК.

Тук е мястото да се вземе отношение и по въведения от частното обвинение довод за липсата на отговор в съдебния акт по поддържаните от тази страна въззивни възражения за съставомерност на деянието по чл. 325, ал.2 от НК. Съдът подробно е отразил съдържанието на въззивната жалба и доводите на частното обвинение, изтъкнати в съдебното заседание. В посветената на чл. 339, ал. 2 от НПК мотивировка на съда за непълнотата, по която вече се взе отношение, възраженията на частния обвинител не са споменати и коментирани. Това би могло да се дължи от една страна на приета идентичност в доводите и исканията на държавното и частното обвинение,

поради което не е намерена необходимост от отделното им обсъждане, въпреки че в жалбата са изтъквани аргументи, които не дублират напълно тези, съдържащи се в протеста. От друга - че в светлината на повдигнатото обвинение по чл. 325 от НК и систематичното място на този текст в особената част на наказателния закон съдът да е приел, че Ф. не търпи вреди от това деяние и не може да участва по делото като частен обвинител по отношение на това престъпление, което по принцип не е изключено и зависи от фактологическото обвиняване за хулиганство. Трудно е да се каже дали апелативният съд си е поставял тези въпроси, но липсата на съображения по тях е предположило невъзможността недоволната страна да разбере съдебната воля, да проследи пътя на нейното формиране, за да може адекватно да им се противопостави.

В протеста за проверка на постановения съдебен акт е ангажиран и касационният повод по чл. 348, ал.1, т. 3 от НПК, наличието на който се обосновава преимуществено с аргументи, че извършеното от подсъдимия деяние е по чл. 325, ал.2 от НК, изискващо и по –висок размер на наказанието. При направените констатации за липса на решаващи съдебни мотиви така представените доводи е безпредметно да се обсъждат. За изчерпателност на касационната проверка, без да се взима отношение по справедливостта на наложеното наказание, и само с оглед на изискванията към съдържанието на атакувания съдебен акт, се отбелязва известна непълнота и в мотивировката, отразяваща дейността на въззивния съд при индивидуализация на наказанието. Съдът е изброил смекчаващите и отегчаващи обстоятелства, които е намерил за установени, и е маркирал, че в санкционната част на 325, ал.1 от НК, за което престъпление подсъдимият е признат за виновен, е предвидено наказание до две години лишаване от свобода или пробация. Известно е, че при установени в закона алтернативни санкции съдът поначало е длъжен да изяснява кое от наказанията е приел за най-подходящо по вид и размер и основанията за това. Мотивите на съдебния акт не съдържат изрични съображения по този въпрос и не разкриват с категоричност причината, поради която наказанието пробация е сметено за по-подходящо по вид.

II. По доводите на страните, свързани с престъплението по чл. 131, ал.1, т. 12 от НК. Въззивният съдебен акт в тази му част е атакуван от защитата с доводи за необсъдени от съда противоречия в гласните доказателствени средства, а частният обвинител го оспорва с аргументи, че с наложеното по-лекото по вид наказание, предвидено за това престъпление, е допуснато нарушение на правилата по чл. 54 от НК.

Въззивният съд е приел, че са налице условията да упражни правомощията си по чл. 336, ал.1, т. 2 от НПК, да отмени първоинстанционната присъда в частта ѝ по оправдаването на подсъдимия С. и да постанови нова, като го осъди по повдигнатото му обвинение по чл. 131, ал.1, т. 12 от НК. В съответствие с чл. 339, ал.3 от НПК, когато въззивната инстанция постановява нова присъда, се прилагат изискванията на чл. 305 от НПК, установяващи необходимост от пълна второинстанционна преценка на доказателствения материал с обсъждане на противоречията в него и ясна позиция за тяхното преодоляване.

Апелативният съд е провел самостоятелно съдебно следствие, като освен разпитаните нови свидетели, за които стана дума по-горе, е допуснал по искане на повереника повторен разпит на пострадалата Ф. и свидетелите В. и Х.. Не без основание втората инстанция е проявила критичност към процесуалната дейност на основния съд, в резултат на която той е достигнал до заключение за недоказаност на обвинителната теза. При направена констатация за ненадлежна доказателствена и

оценъчна дейност въззивният съдебен състав е следвало да съсредоточи усилията си да изясни всички противоречия в доказателствените материали на базата на пълно, обективно и всестранно изследване.

Прегледът на материалите по делото показва, че съдът пространно е пресъздал част от съдържанието на свидетелските показания, което трудно може да се свърже с изискуемия техен анализ и оценка, която законът очертава като задължение на съда във връзка със съдържанието на съдебния акт. Касационната инстанция подчертава, че суверенно право на съда по фактите е да формира вътрешното си убеждение по достоверността, надеждността и достатъчността на доказателствата и доказателствените средства. Законосъобразното му упражняване обаче изисква задълбочен и цялостен анализ на всеки елемент от доказателствените материали. Разгледани от тази гледна точка част от разсъжденията на въззивния съд търпят упрек. Спецификата на казуса за причинено телесно увреждане е поставило в центъра на доказателствената съвкупност показанията на пострадалата Ф.. Апелативният съд не се е съгласил с мотивите на предходната инстанция за отхвърляне на нейните твърдения за нанесен ѝ от подсъдимия удар. Отбелязал е, че съображенията на градския съд за това са базирани на информацията, съобщена от Ф. в първия ѝ разпит, проведен на 30.10.2021 г. , в който не се съдържат данни за автора на посоченото действие. В тази връзка е подчертано, че коментираният разпит е схематичен и очевидно на свидетелката не ѝ е зададен конкретен въпрос относно лицето, което е нанесло удара. В подкрепа на тези съждения съдът се е спрял и на показанията на Ф. от разпита ѝ в досъдебното производство, проведен на 01.11.2021 г., отчетени като подробни. Макар да е признато, че не се обсъждат като „годно приобщено доказателство“ те се използват като илюстрация, че свидетелката е последователна при описание на събитието още в предходната фаза на процеса, вкл. и в частта за конкретното лице, нанесло удара. Така поддържано становището е най-малко спекулативно поднесено с оглед на вече разкритото по-горе съдържание на първия разпит. Критикувайки решението на първата инстанция, апелативният съд се е въздържал обаче да обсъди и другите данни, съдържащи се в показанията на Ф. от 30.10.2021 г. - за ситуацията при която е нанесен ударът, описан като случил се по време на нейното и на свидетеля Й. „избутване“ от всички нахлули лица. Коментар и на тези детайли от свидетелстването е бил необходим, защото имат отношение не само към установяване на фактологията, но и за приложимото право. Освен това, заявената на стр. 23 от мотивите съдебна теза за наличие на реална съвкупност между деянията по чл. 325 и по чл. 131 от НК, е обоснована и с аргумента, че „насилието над Ф. е извършено преди поредицата от хулигански действия, с които е осъществено изпълнителното деяние и е постигнат изискуемия се престъпен резултат по чл. 325 от НК“. Направената констатация, че телесното увреждане е предхождащо хулиганските действия в известна степен влиза в противоречие с разсъжденията, отразени на стр. 18 за възприетата хронология на конкретните хулигански действия, започнали с нахлуването в офиса без покана, после бутане на Ф. и Й. и прочие.

На следващо място, в основата на фактическите си изводи въззивният съд е поставил и показанията на свидетелите В. В. и Т. Р., които доказателствени средства са изискували много внимателен и прецизен анализ, какъвто не се разкрива от съдържанието на атакувания съдебен акт. Втората инстанция се е разграничила от доказателствените разсъждения и изводи на основния съд, но изложените собствени такива се изразяват предимно в цитати от показанията на посочените свидетели, депозиращи от тях в двете фази на процеса. Процедирайки по – този начин, противоречията между показанията на свидетеля В., дадени пред градския съд и в

досъдебното производство, относно същественото обстоятелство за нанесен удар по лицето на Ф., за което той не е съобщил в разпита си от 30.10.2021 г., приобщен на основание чл. 281 от НПК, в отлика на заявеното в съдебния процес, са останали неубедително преодолени. След като е предприел непосредственото му изслушване чрез разпит, необходим според заявеното в мотивите за изясняване на причините за коментираното противоречие, апелативният съд е следвало по-задълбочено да анализира всички показания на свидетеля и да изрази становището си за значението на променената позиция на свидетеля. Дължимите аргументи в тази връзка отново са заместени с фрагменти и от тези показания, като съдът е акцентирал върху това, че свидетелят подробно описва помещенията, в които са се развили събитията, и е категоричен, че е имал видимост към мястото, където е извършено посегателството над Ф.. Обективността на показанията на В. относно описанието на помещенията и собственото му местоположение, определящи според съда неговата видимост към случилото се, е следвало да се изясни и чрез други доказателствени средства. В този аспект съдът е пропуснал да насочи вниманието си към данните, съдържащи се в протокола за оглед, отразяващи, освен друго, и конкретното разположение на помещенията в апартамента, техните размери, подходът към отделните стаи. Обсъждането им във взаимовръзка със съобщеното от свидетеля, за мястото на което се е намирал, разкриват възможността и по този начин да се проверят твърденията му че е имал видимост и лично е възприел нанесения от подсъдимия удар в лицето на Ф., за което е свидетелствал в съдебната фаза.

Анализът на информацията, изводима от показанията на свидетеля Р., също показва известна непълнота поради несъобразяване с цялостното им съдържание. Съдът е констатирал съществено „разминаване“ в съобщеното от него при разпитите от досъдебното производство, проведени на 30.10.2021 г. и на 03.11.2021 г., приобщени в съответните части по чл. 281 от НПК, относно лицето срязало гумите на намиращото се в офиса негово превозно средство (тротинетка). Тези противоречия са онагледени с предложените в мотивите частични цитати от разказа на Р., изразяващи различните му изявления, но без да се отрази какво е съдебното доверие към тях. Съображения в тази насока не са били излишни, доколкото в разпитите (от досъдебното производство, а и пред основния съд) свидетелят е свързвал автора на посегателството срещу Ф. и с лицето повредило спомената вещ, идентифицирайки го нееднозначно. Веднъж е заявил, че двете действия са извършени от различни лица, а после, че техен автор е единствено подсъдимият. Избягвайки да изрази становище и по този аспект на показанията на Р., съдът е пропуснал да изключи всякакво съмнение в обективността им и да постигне далеч по-сериозна убедителност за достоверността на тези, на които се е доверил за нанесен от подсъдимия удар.

Важно е да се подчертае, че поначало няма пречка при повторно проведен разпит свидетелят да сподели информация, чрез която да конкретизира определени детайли и/или да допълни вече депозираните показания. Това само по себе си не може да се оценява като единствен показател, че той възпроизвежда неистини. Въззивният съд, спестявайки процесуални усилия, не е изложил конкретни аргументи в тази насока и по описания вече начин в декларативен порядък е утвърдил обективността на съобщеното от свидетелите В., Р. и Ф.. Приложеният от втората инстанция подход не кореспондира с изискванията за внимателно проучване на всички доказателствени средства с ясно изразена съдебна позиция по съществуващите в тях противоречия и начина за преодоляването им, което лишава направените фактически изводи от убедителност и безспорност.

В този смисъл постановеният съдебен акт, който в тази си част представлява нова присъда, не отговаря на правилата за мотивирането му по чл. 305, ал.3 от НПК, към което препраща разпоредбата на чл. 339, ал. 3 от НПК. Това разбира се не предполага уважаване на искането на защитата за оправдаване на подсъдимия по повдигнатото обвинение по чл. 131 от НК. Същото се явява неоснователно, защото не държи сметка, че при първо по ред касационно производство настоящата инстанция не може да установява нови факти и в резултат на собствен доказателствен разбор да достигне до извод за недоказаност на обвинението. Посочените недостатъци на проверявания съдебен акт изключват и окончателни изводи за справедливостта на наложеното на подсъдимия наказание за това престъпление и за справедливостта на присъденото обезщетение за неимуществени вреди, поради което и доводите на частния обвинител и граждански ищец в тази насока не могат да получат сега отговор. В тази връзка на отбелязване подлежи само това, че направената по-горе констатация за непълнота в съдебните мотиви при индивидуализацията на наказанието е относима и тук, доколкото за престъплението по чл. 131, ал.1, т. 12 във вр. с чл. 130, ал.2 от НК също са предвидени алтернативни санкции.

В заключение, с оглед на изложеното в предходните два пункта от настоящето решение може да се обобщи, че мотивите на проверявания съдебен акт са непълни и в известна степен противоречиви. В тях липсва както пълноценен доказателствен анализ, обективиран ясно и изчерпателно, така и отговор на поставените от страните значими възражения във въззивната процедура, което дистанцира неговото съдържание от стандарта, заложен в чл. 305, ал. 3 и чл. 339, ал. 2 от НПК. Налице са процесуални нарушения от категорията на съществените по смисъла на чл. 348, ал.3, т. 1 и т. 2 от НПК. Това налага отмяна на въззивната присъда и връщане на делото за ново разглеждане от въззивния съд, който да извърши цялостно и законосъобразно обсъждане на всички доказателствени материали и да изложи мотиви, съобразени с чл. 339 от НПК.

Водим от горното и на основание чл. 354, ал. 3, т. 2 във вр. с ал.1, т. 5 от НПК, Върховният касационен съд, първо наказателно отделение,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ въззивна присъда № 21/10.07.2022 г., постановена по ВНОХД № 936/2022 г. от Софийския апелативен съд.

ВРЪЩА делото за ново разглеждане от друг състав на същия съд.

Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ :
ЧЛЕНОВЕ : 1.

2.